Zsetondoboz játékjegyekkel

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	4999
Alkotó:	Mariaval, Le Jeune / műhelye
Készítés ideje:	18. SZÁZAD 1. FELE
Készítés helye:	Párizs
Jelzés:	Mariaval le Jeune a Paris fecit
Anyag:	elefántcsont
Technika:	maratott; színezett; vésett díszítés
Méretek:	magasság: 1,8 cm hosszúság: 8,4 cm szélesség: 5,9 cm

A négy kártyaszínnel jelzett dobozka - a pikk piros, a kőr színtelen, a káró zöld, a treff sárga - kialakítása egyforma, *chinoiserie* díszítése egymáshoz hasonló. A lapos, négyszögletes dobozok alja és fedele keskeny peremmel túlnyúlik az oldallapokon. Felhajtható fedelük réz csuklópánton fordul. A dobozok figurális és ornamentális díszítménye minden oldalon keskeny keretben jelenik meg. Fedelükön középen négyszögletes nyílással ellátott, elfordítható tárcsa van, alatta számok I-X-ig. A tárcsa két oldalán commedia dell'arte figurák. A dobozok alján egy-egy állatfigura: mókus, kacsa, csiga és pillangó. A fedél belső oldalán virágágak, az ezt közrefogó keret alsó részén jelzés: *Mariaval le Jeune a Paris fecit*.

A dobozokat a *reversis* nevű kártyajátékhoz használták. A játék korabeli népszerűségét és közismertségét jól példázza a tény, hogy a Diderot és D'Alambert szerkesztette francia Enciklopédia külön címszót szentelt neki (ld itt).

A mester hasonló, szintén jelzett készlete: IM 53.4421 ltsz.

A Mariaval le Jeune hasonló játék-készletétét őrzi továbbá a londoni Victoria and Albert múzeum (ld. itt).

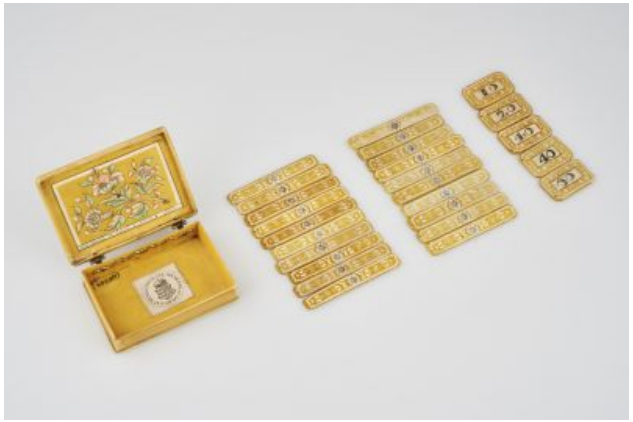
Irodalom

- Szerk.: Csányi János: *Játékvilág Magyarországon. CD-ROM*. Budapest, 2000. - p. 5. (Horváth Hilda)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/114.
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.193. (Maros Donka Szilvia)
- Koroknay Éva: Mariaual le Jeune munkái és "reversi" játékok az Iparművészeti Múzeumban. *Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei*, 1. (1954). 1954. - 149-156.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum